РЭНЕСАНС СТАРОГА ЗАМКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Трэба сказаць, што менавіта форма купала выклікала нямала спрэчак. Першапачатковы праект, які прапанаваў архітэктар Уладзімір Бачкоў, засноўваецца на старажытнай гравюры Макоўскага. На ёй купал замка мае форму шара. Да абмеркавання далучыліся спецыялісты з Польшчы, якія мелі вопыт рэканструкцыі замкаў. Яны прапанавалі больш выцягнуты варыянт. Урэшце кампраміснае рашэнне ў рамках беларуска-польскай камісіі было знойдзена і паспяхова ўвасоблена ў жыццё.

ІМПЕРАТАРЫ І СТЭФАН БАТОРЫЙ

Замак праходзіць рэканструкцыю пад эпоху Рэнесанса, калі каралём Рэчы Паспалітай быў Стэфан Баторый. У 1580-х гадах манарх стварыў тут сваю рэзідэнцыю,ператварыўшы былыя руіны ў прыгожы палац. Праўда, да нашых часоў замак дайшоў у выглядзе шэрых будынкаў, і гаворка пра яго рэканструкцыю вялася дзесяцігоддзямі.

Рэканструкцыя хоць і не так хутка, але рухаецца наперад. Усе спрэчкі, якія вяліся даволі доўгі час, нарэшце сціхлі.

Нарэшце ў 2017 годзе канчатковы праект быў зацверджаны. З таго часу замак пачаў імкліва рушыць у каралеўскую эпоху XVI стагоддзя. У памяць пра былога ўладальніка на ўязной вежы з'явіўся яго партрэт. Насамрэч у тыя часы такіх выяў на самой вежы не існавала. Затое нешта падобнае — у стылі сграфіта — захавалася на тыльным баку замка.

Такая тэхніка характэрна для Рэнесансу. Элементы сграфіта сустракаюцца на некаторых старажытных будынках, напрыклад на Брыгіцкім касцёле ў Гродне і на вежы Лідскага замка. Майстар наносіць на сцяну слой каляровай тынкоўкі, а зверху — белую, потым выразае патрэбны малюнак. Такім чынам на вежы Старога замка з'явіліся профільныя партрэты ў медальёнах, грыфоны і раслінны арнамент. На перыметры размешчана 12 партрэтаў. Усе яны, акрамя партрэта Стэфана Баторыя, належаць рымскім імператарам.

ГЭТА НЕ ПРОСТА БУДОЎЛЯ...

Маштабны праект датычыцца не толькі рэканструкцыі замка. На яго тэрыторыі праведзены археалагічныя раскопкі, знойдзена нямала каштоўных артэфактаў. Для шырокага агляду будуць даступны фрагменты так званай Верхняй царквы, якая 80 гадоў захоўвалася каля сцен замка. Для старажытнай пабудовы будзе зроблены асобны павільён.

Пастаянна ідуць работы па дзкарыраванні будынка. І хоць тэрыторыя нагадвае вялікую будоўлю, замак ужо набывае рысы велічнага палаца. Карціна паступова складваецца. Для гэтага давялося штосьці дабудаваць, змяніць... Напрыклад, з'явілася так званая камяніца, дзе ў будучым размесцяцца музейныя экспанаты. Рэканструкцыя ідзе хоць і не так хутка, але рухаецца напераd. Усе спрэчкі, якія вяліся даволі доўгі час, нарэшце сціхлі. Бо зразумела, што такі падыход не дасць выніку, а замак сардэчна мае патрэбу ў рэканструкцыі.

Пры гэтым увесь ход работ даволі празрысты. Кожны, хто пажадае, можа быць у курсе падзей і нават задаць сваё пытанне начальніку ўпраўлення культуры Гродзенскага аблвыканкама Алене Клімовіч, якая стварыла суполку «Стары замак — Гродна» ў «Фэйсбуку». Нядаўна яна паведаміла, што першая чарга рэканструкцыі павінна быць завершана сёлета. Актуальнае пытанне на сённяшні дзень — пошук майстроў для ўнутраных работ: тых, хто будзе ствараць жывапісныя элементы, металічныя, драўляныя вырабы, ляпніну. Цяпер, напрыклад, задзейнічаны прадпрыемствы па вытворчасці каменных элементаў, вітражоў, керамікі. Алена Клімовіч нават прызналася, што рэканструкцыя замка — гэта не проста будоўля, гэта праект па ўзнаўленні каралеўскай пабудовы, над ажыццяўленнем якога працуюць цэлыя інстытуты, задзейнічаны дзясяткі прадпрыемстваў.

Напэрадзе яшчэ два этапы работ. Самым важным з іх стане непасрэдна рэстаўрацыя палаца Стэфана Баторыя. Трэба вызначыцца, як будуць выглядаць парадны ўваход, залы прыёму караля. На чарзе — рэстаўрацыя флігеля адміністратара: будынак таксама будзе ўзводзіцца нанова. Перад гэтым пройдуць археалагічныя раскопкі. Безумоўна, рэканструкцыя патрабуе немалых сродкаў. Ці хопіць іх на тыя работы, што запланаваны на гэты год? Алена Клімовіч паведаміла, што грошы на першую чаргу выдаткоўваліся з рэспубліканскага і абласнога бюджэтаў. Увогуле гэта поўнасцю дзяржаўны праект. Сёлета выдаткаванні пойдуць на комплексна-навуковыя даследаванні, якія будуць выкарыстоўвацца пры праектаванні другой чаргі рэканструкцыі замка. Але гэта ўжо планы будучага года. Ва ўсякім разе, «замарожваць» аб'ект ніхто не збіраецца.

Актуальнае пытанне на сёння — пошук майстроў для ўнутраных работ: тых, хто будзе ствараць жывапісныя элементы, металічныя, драўляныя вырабы, ляпніну.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Падкормка парэчак, маліны і агрэсту вясной

Кусты малін, парэчак і агрэсту растуць практычна на кожным участку. Яны не патрабуюць нейкага адмысловага догляду: абрэзанне галінак і падкормка раз на год дазваляюць кожнае лета атрымліваць прыстойны ўраджай.

МАЛІНЫ

Перш чым прыступіць да падкормкі малін, выдаліце падмерзлыя галінкі з кустоў, збярыце сухія лісты і траву, пазбаўцеся ад пустазелля. Пустазелле вакол малін выдаліце рукамі (не выкарыстоўвайце рыдлёўку), бо ў іншым выпадку вы можаце пашкодзіць карэньчыкі, якія знаходзяцца блізка да паверхні.

Пасля праведзенай работы растварыце ў 10 літрах вады пару лыжак азафоскі або азафоскі і паліце атрыманым растворам маліну з разліку літр-паўтара на куст. Калі ёсць арганіка, выкарыстоўвайце для палівання кустоў наступны раствор: развядзіце ў вадзе гной (1:10) або курыны памёт (1:20).

Выдатным азотным угнаеннем для малін з'яўляецца настой пустазелля (вядро пустазелля заліваецца вадой, настойваецца 5-7 дзён у цёплым месцы, працэджваецца). Перад паліваем кустоў гэтым настоем рэкамендуецца пад кожны куст унесці па шклянцы драўнянага попелу.

Адразу пасля правядзення падкормкі пажадана правесці мульчыраванне кампостам, торфам або паўраскладзеным гноем (пяцісантыметровага пласта будзе дастаткова). Такая працэдура дапаможа захаваць вільгаць у глебе, а таксама прыцягне дажджавых чарвякоў, якія, у сваю чаргу, «паклапоцяцца» аб рыхленні грунту.

АГРЭСТ

Падкормку агрэсту праводзяць адразу пасля раставання снегу — у гэты перыяд зямля вільготная і карані кустоў змогуць выдатна засвоіць усе пажыўныя рэчывы. Калі кусты досыць маладыя, пад кожны з іх насыпце па пары сталовых лыжак нітрафоскі і па шклянцы драўнянага попелу, калі дарослыя — у два разы больш.

Пры наяўнасці гною абкладзіце ім кожны куст па крузе пластом таўшчынёй некалькі сантыметраў. Зрабіць гэта можна, не чакаючы поўнага раставання снегу. Памятайце: агрэст, ма-ладзейшы за тры гады, не мае патрэбы ў падкормцы (асаблівa калі пры яго пасадцы была ўнесена ў глебу дастатковая колькасць угнаенняў).

ПАРЭЧКІ

Ураджай парэчак залежыць ад іх сорту і догляду кустоў. Асабліва важнае значэнне мае падкормка. Двухгадовыя і маладзейшыя кусты не маюць патрэбы ў падкормцы, чаго не скажаш пра трохгадовыя і старэйшыя. Пры недахопе пажыўных рэчываў лісце парэчак развіваецца павольна, не дасягае бўйных памераў і мае слабейшую афарбоўку (светла-зялёную).

Калі ў папярэдні год вы заўважылі на кустах падобныя прыкметы, то абавязкова вясной падкарміце іх: унясіце альбо 10 грамаў мачавіны, альбо 15 грамаў аміячнай салетры на квадратны метр. Вышэйапісаную падкормку можаце замяніць растворам гною, змяшанага з вадой у суадносінах 1 да 8, каравяку (1:5), птушынага памёту (1:10, 1:12). Вельмі важна пасля прыгатавання раствору даць яму настояцца пару дзён, а затым ужо паліваць парэчкі з разліку адно вядро на 3-4 кусты.

Даты. Падзеі. Людзі

1 КРАСАВІКА

У краіне

1940 год — нарадзіўся Уладзімір Самойлавіч Басалыга, беларускі графік. Сярод работ — ілюстрацыі да кніг «Мая Ілііда» Уладзіміра Караткевіча, альбома «Гравюры Францыска Скарыны», серыі графічных твораў «Мірскі замак», «Нясвіжскі замак», «Слуцкая гімназія» і іншыя.

1950 год — нарадзіўся Дзмітрый Юр'евіч Ландо, беларускі біяфізік, доктар біялагічных навук (1989), прафесар (1996). Заслужаны вынаходнік СССР (1988). Аўтар навуковых прац па біяхіміі і біяфізіцы дэзаксірыбануклеінавай кіслаты (ДНК).

У той жа дзень створаны аркестр штаба Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі. Цяпер гэта Галоўны ваенны аркестр Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. У рэпертуары арыгінальныя п'есы і аранжыроўкі твораў беларускіх кампазітараў. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1972).

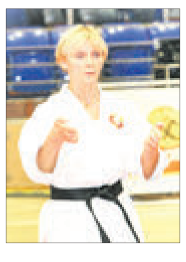

1960 год — нарадзілася Святлана Барысаўна Вількіна, беларуская спартсменка і трэнер (шатакан каратэ-до), заслужаны майстар спорту Беларусі (1999). Суддзя нацыянальнай (1994) і міжнароднай (1998) катэгорый. Чэмпіёнка (1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2005), сярэбраны (1997, 2000, 2002, 2005) і бронзавы (1997, 1999, 2001, 2005) прызёр чэмпіянатаў свету. Чэмпіёнка Еўропы (1998, 2001, 2003, 2004).

У свеце

1840 год — нарадзіўся Іларыён Міхайлавіч Пранішнікаў, рускі мастак-перасоўнік, член Пецярбургскай акадэміі мастацтваў. Аўтар жанравых карцін «Жартаўнікі», «Паражнякі».

1905 год — нарадзіўся Алег Пятровіч Жакаў, рускі акцёр, народны артыст СССР (1969). З 1925-га здымаўся ў кіно. Сярод фільмаў — «Сямёра смелых», «Мы з Кранштата», «Дэпутат Балтыкі», «Каля возера» і іншыя. Лаўрэат Сталінскай прэміі (1946), Дзяржаўнай прэміі Расіі (1979).

1920 год — заснавана Літоўскае агенцтва навін ELTA.

1950 год — высаджана на лёд дрэйфуючая станцыя «Паўночны полюс — 2» пад кіраўніцтвам Міхаіла Сомава. Станцыя прабыла на лёдзе 376 дзён і была эвакуіравана 11 красавіка 1951 года.

1980 год — у горадзе Лусака (Замбія) была утворана Канферэнцыя па каардынацыі развіцця крайн поўдня Афрыкі.

1995 год — пачаў вяшчанне канал «Грамадскае расійскае тэлебачанне» (цяпер ААТ «Першы канал»).

Так гаварыў...

Янка КУПАЛА:
*«Хай зьлідні над намі скрыгочуць зубамі —
Любі сваю ніву, свой край
І колькі ёсьць сілы, да самай магілы
Ары, бараной, засявай!»*

Кніжны рэйтынг

СЛОНІМСКІЯ ПАШТОЎКІ І ХРЫСТОС У ГАРОДНІ

У сістэме кніжнага гандлю ААТ «Белкніга» 101 кнігарня. З іх 12 — у Гродне і Гродзенскай вобласці. Акрамя таго, што кнігарні працуюць у абласным цэнтры, ёсць яшчэ крамы ў Лідзе, Ваўкавыску, Шчучыне, Бярозаўцы (гэта Лідскі раён) і Слоніме (летась была адчынена крама «Санет» — якраз напярэдадні Дня беларускага пісьменства).

ААТ «Белкніга» вырашыла падвесці вынікі рэйтынгу кніг, якія карыстаюцца найбольшым попытам менавіта ў кнігарнях гродзенскага філіяла галоўнай гандлёвай сеткі дзяржаўнага кніжнага гандлю. Што ж часцей за ўсё набываюць у Гродне і Гродзенскай вобласці? На гэта пытанне адказвае **генеральны дырэктар ААТ «Белкніга» Аляксандр ВАШКЕВІЧ:**

— Часцей за ўсё пакупнікі, аматары кніжнага чытання, набывалі на Гродзеншчыне фіпакартычны альбом Уладзіміра Ліхадзедава «Слонім. Падарожжа ў часе», у якім змешчана процьма рэпрадукцый старых паштовак. Гэта вядомы праект з серыі «У пошуках страчанага», які выходзіць ужо ці не другое дзесяцігоддзе і сёння налічвае дваццаць пяць ці нават болей тамоў. На другім месцы — выдадзены мінскім выдавецтвам «Папуры» раман класіка беларускай літаратуры Уладзіміра Караткевіча «Хрыстос прызямліўся ў Гародні (Евангелле ад Іуды)».

Каменціраваць наўрад ці што варта. Ясна адно: гродзенцы і візуальна, і ў чытанні — на баку добрай, асветніцкай літаратуры. Такі прыклад не можа не радаваць.

Сяргей ШЫЧКО.

Казачны сакавік ад «Мастацкай літаратуры»

Айчынныя выдаўцы зрабілі ўнікальны сямейны падарунак юным чытачам і іх бацькам. У «Мастацкай літаратуры» штомесяц выходзіць зборнік казак «на кожны дзень».

— Ідэя кнігі заключаецца ў тым, — расказвае **дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алесь БАДАК,** — што колькі дзён у месяцы, столькі казак уваходзіць у чарговы зборнік. Усяго сёлета мы іх выдадзім дванаццаць. Выдаём кнігі казак на двух мовах — на рускай і беларускай. Калі казка мае вялікі памер, то раскладаем яе на некалькі дзён знаёмства. Напрыклад, славуты твор «Пунсовая кветачка» класіка рускай літаратуры Сяргея Аксакава пары прачытаць за тры дні. Ілюстрацыямі да твораў, сабраных у зборніку «Дванаццаць месяцаў», служаць графічныя работы, малюнкі з фондаў Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь. Дызайн кнігі зрабіла Наста Капульцэвіч.

Хто ж дапамагае бацькам ажыццявіць казачнае выхаванне дзетак у сакавіку — паводле праекта «Мастацкай літаратуры» «Дванаццаць месяцаў». Кніга 3»? Якуб Колас (змешчана створаная ім апрацоўка беларускай народнай казкі «Гаршчок»), Алесь Якімовіч, Аляксей Талстой, Максім Горкі, Уладзімір Дубоўка, Карней Чукоўскі, Уладзімір Караткевіч, Максім Танк, Лідзія Арабей, Сяргей Аксакаў, Расціслаў Бензярук, Вісарыён Гарбук, Міхась Пазнякоў, Дзмітрый Мамін-Сібірак, Рэдъярд Кіплінг, Георгій Марчук, Канстанцін Ушынскі, Васіль Вітка, Ганс Крысціян Андэрсен.

Праект, прыдуманы ў «Мастацкай літаратуры» (укладальнікам зборнікаў выступае Алесь Бадак), уражвае сваёй шматаспектнасцю. За дванаццаць месяцаў з кніг вырастае сапраўдная бібліятэка, якую, як на мой погляд, нялішне было б мець у кожнай хаце беларусаў.

Наклад выдання — 1500 экзэмпляраў.

Кастусь ЛАДУЦЬКА.

ПАЛІЎ РАСАДЫ ПАМІДОРАЎ ПАСЛЯ ЎСХОДАЎ

Першыя тыдні пасля ўсходаў таматы вельмі востра рэагуюць на празмерна́сць або недахоп вільгаці ў глебе. Каб не загубіць расліны, трэба правільна іх паліваць, выкарыстоўваючы для гэтага чыстую ваду пакаёвай тэмпературы.

Пасля пасадкі насення таматаў неабходна падтрымліваць вільготнасць грунту для культуры на ўзроўні 85-90 працэнтаў. Вышэйшая і ніжэйшая лічбы могуць негатыўна адбіцца на пасадках (насенне альбо высахне, альбо загніе). Вельмі важна, каб такая вільготнасць заставалася толькі да прарастання насення, у далейшым яе неабходна панізіць.

Як толькі на паверхні грунту з'явяцца парасткі, увільгатненне глебы трэба спыніць дні на тры, каб лішняя вільгаць не загубіла саджанцы. Справа ў тым, што маленькія расліны вельмі схільныя да грыбковых захворванняў, і толькі змяншэнне вільготнасці можа дапамагчы ім пераадолець гэты складаны перыяд.

Да моманту, як у расады з'явяцца па два-тры сапраўдныя лісточкі, паліваць яе варта не часцей, чым раз на пяць-сем дзён, але кожны раз пры паліве варта добра прамочваць грунт. Пасля таго як лісточкі з'явяцца, неабходна правесці пікіроўку саджанцаў, а ў далейшым колькасць паліву павялічыць удвая, то-бок праводзіць працэдуру не менш за два разы на тыдзень.

Колькасць вады для паліву кожнай расліны залежыць ад ёмістасці, у якой культура знаходзіцца. Важна выкарыстоўваць столькі вады, каб яна дасягала дна посуду. Гэта лёгка адсачыць пры вырошчванні расады ў кантэйнерах з адтулінамі для дрэнажу.

***ВАЖНА:** празмернае пераўвільгатненне глебы негатыўна адбіваецца на таматах, таму, каб захаваць расаду, варта больш старанна сачыць за вільготнасцю грунту і паліваць саджанцы толькі па меры неабходнасці.*

Чым і калі апрацаваць клубні бульбы перад пасадкай

Для большасці землярobаў бульба застаецца адной з галоўных агародніных культур, і ад таго, як будуць падрыхтаваны яе клубні да пасадкі, наўпрост залежыць будучы ўраджай.

Сучасны падыход вырошчвання «другога хлеба» дазваляе паменшыць плошчу вырошчвання і пры гэтым атрымаць нават большы ўраджай.

Апрацоўваюць насенне бульбы за 15—45 дзён да планаванай пасадкі. Чым раней клубні будуць падрыхтаваны, тым хутчэй яны прарастуць у глебе.

Пачынаюць з прагравання насеннай бульбы. Яе дастаюць са склепа, аглядаюць і вытрымліваюць суткі для таго, каб клубні сагрэліся. Апрацоўку праводзяць адразу — гэта больш эфектыўна, чым напярэдадні пасадкі ў глебу. Выкарыстоўваюць розныя растворы, а самы даступны і карысны будзе такі.

У 10 л вады раствараюць па 2 г (1/3 чайнай лыжкі) меднага купарвасу і марганцоўкі, 20 г (1 сталовую лыжку) любога комплекснага мінеральнага ўгнаення. Вада павінна быць цеплаватая, каб угнаенні растварыліся. Клубні апускаюць у прыгатаваны раствор на 30-45 хвілін. Затым раскладваюць у адзін пласт і пакідаюць на святле (не на сонцы) для яравізацыі вочкаў. У такі раствор карысна дадаць угнаенні на аснове магнію (магбор) і цынку па 1/3 чайнай лыжкі, бо яны важныя для абароны гэтай культуры ад фітафтары і паршы.

Пры праклёўванні вочкаў у клубняў могуць прарасці розныя балячкі. Такія бульбіны адбракоўваюць. У працэсе прарошчвання бульбы яе рэгулярна апырскваюць вадой з даўленнем стымулятараў росту, гуматаў.

Правільна падрыхтаваныя клубні маюць у час пасадкі тоўстыя моцныя парасткі з зялёнай верхавінкай і не абломваюцца.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	6.41	19.46	13.05
Віцебск	6.30	19.37	13.07
Магілёў	6.32	19.36	13.04
Гомель	6.30	19.31	13.01
Гродна	6.57	20.01	13.04
Брэст	6.59	20.00	13.01

Месяц

Першая квадра ў 13.20. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. Дар'і, Матроны, Сафіі, Дзмітрыя, Івана, Інакенція. К. Гражыны, Макара.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ЗАЎТРА

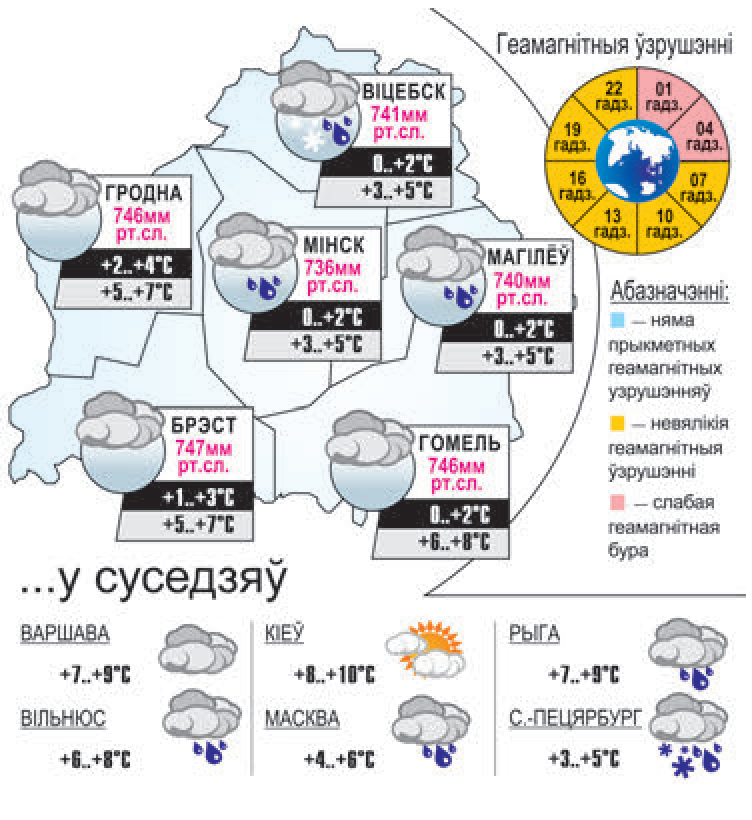

УСМІХНЕМСЯ

— Як я вас пазнаю?
— Вам насустрач будзе ісці дзяўчына, і вы падумаеце: «Божа, хоць бы не яна!» Вось гэта і буду я.

Калі дзяўчына кажа вам: «Ідзі знайдзі іншую, лепшую за мяне!» — гэта значыць, што вы павінны адказаць: «Мне ніхто не патрэбен, акрамя цябе!» А не ўцякаць з крыкам «Ура!»

— Я аддала табе найлепшыя гады майго жыцця! — сварыцца жонка на мужа.
— Не палохай мяне, няўжо наперадзе яшчэ і горшыя?

— Тата, я дзяўчына, а не пасудамыйка!
— Ды што ты кажаш! Я таксама тата, а не банкамат!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў – 287 18 64, маркетынгу – 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе атрыманыя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1274.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 31 сакавіка 2020 года.